

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet

111 52 Stockholm

li.remissvar@regeringskansliet.se

li.dl@regeringskansliet.se

Remissvar från Avelsföreningen för Svenska Varmblodiga Travhästen (ASVT)

SOU 2025:58 – En stärkt hästnäring: för företagande, jämställdhet, jämlikhet och folkhälsa

1. Inledning

Avelsföreningen för Svenska Varmblodiga Travhästen (ASVT) har tagit del av betänkandet *En stärkt hästnäring – för företagande, jämställdhet, jämlikhet och folkhälsa* (SOU 2025:58). Som riksorganisation för landets travhästuppfödare och som företrädare för Sveriges största hästpopulation vill ASVT härmed lämna följande synpunkter.

Betänkandet utgör enligt ASVT ett välbehövligt och omfattande kunskapsunderlag som belyser centrala frågor för hästsektorns framtid, däribland regelverk, landsbygdsutveckling, näringsfrågor och kompetensförsörjning.

2. Sammanfattning

ASVT ställer sig i allt väsentligt **positiv till utredningens förslag** och delar den analys som pekar på behovet av en moderniserad och likvärdig politik för hästnäringen. Särskilt viktiga områden är:

- **Likabehandling med lantbruket** i regelverk, stöd och myndighetstillämpning.
- **Förståelse för hästnäringens betydelse för jordbruket**

ASVT vill därutöver understryka betydelsen av:

- **att säkerställa kompetens inom seminverksamhet.**
- Att ge **utbildade seminassistenter** möjlighet till utökade uppgifter såsom ultraljud och dräktighetskontroller, under tydliga utbildningskrav och regelverk.
- **att möjliggöra ett ViLA regelverk- för medicinska åtgärder i större verksamheter.** ASVT anser att det är mycket viktigt att hästnäringen på liknande sätt som företag med nöt, gris och får.
- **att förenkla transportregler utan att äventyra djurskyddet eller smittskyddet.**
- **Att vallstödet återinförs i CAP 2028 utan inskränkning för komp-områden.** Hästarna förbrukar enligt utredningen 30 % av Sveriges vall-areal. Det är bra för klimatet genom ökad kolinlagring. Vidare möjliggör det en bra växtföljd. ASVT tror dessutom att återinföra vallstödet på goda villkor kommer förbättra möjligheten för mulbetande djurproduktion i allmänhet som i sin tur positivt kan påverka att betesmarkerna hålls öppna.
- **Att hästföretag kan erbjudas investeringsstöd via GJP som andra företag inom lantbruket.** Det skapar ökade möjligheter för kvinnor och unga personer att leva och verka på landsbygden. Dock måste dessa investeringsstöd för hästföretag vara möjliga för mindre investeringar på samma sätt som det föreligger för flera andra mindre företag ex. inom nötköttproduktionen.

3. ASVT:s övergripande ställningstaganden

3.1 Likabehandling av hästnäringen med övrigt lantbruk

Utredningens tydliga betoning av likställighet i exempelvis bygglovsfrågor, strandskyddsregler och jordbrukspolitiska stöd bekräftar den bild som ASVT:s medlemmar länge fört fram. Den nuvarande särbehandlingen utgör ett reellt hinder för hästföretagande.

ASVT tillstyrker starkt förslagen om att:

- inkludera hästar i kompensationsstödet,
- låta hästföretagare få tillgång till investeringsstöd på samma villkor som andra djurhållande verksamheter,
- införa nationell vägledning som klassificerar hästverksamhet som areell näring.

3.2 Hästnäringen som motor för landsbygd, jämställdhet och klimatnytta

Hästnäringen skapar sysselsättning, inte minst för kvinnor, och möjliggör levande landsbygd. Med rimliga villkor för hästföretag som är likställda med lantbrukets, så ökar investeringarna, och sysselsättningen. Det möjliggör också för kombinationsföretag där lantbruk och hästföretag bedrivs parallellt att utvecklas samt skapar arbetstillfällen för både kvinnor och män. Det torde dessutom vara synnerligen positivt för möjligheterna att kvinnor på landsbygden kan leva och verka utan att vara hänvisade till yrken om vård och omsorg samt butiker.

Hästnäringen står också för cirka **30 % av den svenska vallkonsumtionen**, vilket spelar roll både för växtföljd och kolinlagring.

ASVT instämmer i att hästsektorn utgör en samhällsekonomisk och social resurs vars värde tydliggörs väl i betänkandet.

4. Särskilda synpunkter på utredningens förslag

4.1 Konsumentköplagen

ASVT tillstyrker utredningens förslag att anpassa reglerna för handel med hästar. Levande djur kan inte jämföras med varor utan biologiska variationer, och dagens reglering skapar osäkerhet som hämmar både avel och försäljning i kommersiell skala.

4.2 Kompetensförsörjning – seminverksamhet och veterinärresurser

Aveln av hästar har de senaste åren genomgått en kraftig nedgång. På vissa raser med nära 50% på 5 år. Orsakerna är flera, men bristen på veterinärer som arbetar med semin har därmed skapat en stor nedgång av antalet stuterier och seminstationer är en viktig orsak. Nedgången skapar kraftiga kostnadsökningar för storägarna som leder till att många väljer att avsluta sin avelsverksamhet.

För att minska nedgången av stuterier är det av största vikt att utredningens förslag om att förändra regelverket så att seminassistenter efter utbildning får genomföra ultraljudsundersökningar.

Vidare är det viktigt att SJV som ett resultat av bristen på veterinärer möjliggör att utländska veterinärer kan arbeta i Sverige under semin säsongen.

Ovanstående åtgärder skulle skapa förutsättningar för att vända den kraftigt negativa trenden i svensk hästavel samt förbättra arbetsmiljö, resursutnyttjande och tillgänglighet i avelsarbetet.

4.3 ViLA – delegerade medicinska behandlingar i större verksamheter

ASVT anser att ViLA (villkorad läkemedelsanvändning) skyndsamt bör införas även för företag inom hästnäringen. ett ViLA--liknande system kan införas på samma sätt som för nöt, gris och får för vissa behandlingar, under förutsättning att regelverket innehåller:

- tydlig delegation,
- utbildningskrav,
- kontroller och uppföljning.

ASVT är övertygade om att med lika villkor som för ovanstående uppräknade djurslag skulle de ekonomiska förutsättningarna för större hästföretag påverkas synnerligen positivt. Vidare är det vår uppfattning att djurväl-färden också skulle förbättras med snabbare insatta medicinska åtgärder i samverkan mellan hästföretagaren och veterinären.

Normeringen bör ske i nära dialog med branschorganisationer och hästnäringen.

4.4 Transporter inom Norden

ASVT **delar inte** i sin helhet utredningens förslag avseende transporter och anser att ett förenklat regelverk för kortare transporter utan Traces endast ska gälla tävlande hästar och transporter av hästar som behöver djursjukvård i annat land ex. Danmark eller Finland. Däremot **anser inte ASVT att det är lämpligt eller förenligt med smittskyddsförordningen att transportera hästar utan Traces till andra stuterier för avel eller uppfödning.**

4.5 Digitalisering av hästsektorn

ASVT delar utredningens syn på behovet av modern digital infrastruktur men framhåller särskilt att nya system måste vara:

- API-baserade-,
- kompatibla med befintliga journalsystem,
- Dessa ska vara testade innan införande, för att undvika ökad administrativ börda,
- Journalsystem för avel bör transparenta visavi storägarna gällande dräktighetsstatistik, gjorda medicinska insatser mm.

5. Avslutande hemställan

ASVT anser att betänkandet lägger en solid grund för en modern och ändamålsenlig politik för hästnäringen. Vi uppmanar regeringen att:

1. **skyndsamt bereda förslagen,**
2. **säkerställa likvärdiga villkor för hästnäringen i relation till övriga areella näringar,**
3. **genomföra nödvändiga lagändringar** avseende konsumentköplagen och regelverken för utbildning, delegering och djurskydd,

ASVT står till förfogande för fortsatt dialog och för att bidra med branschkunskap i det fortsatta arbetet.

Med Vänlig Hälsning

Johan Carlfjord

Generalsekreterare Avelsföreningen för Svenska Varmblodiga Travhästen

076-512 47 00

Johan.carlfjord@asvt.se

Ove Conradsson

Ordförande

0708-53 13 25

ove@conrads.se